

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยใช้นาฏยประดิษฐ์
สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

Development of Learning Achievements on Creative Dramatic Arts using
Choreography in Dance for Senior High School Students in Schools under
the Samutsakhon Samutsongkhram Secondary Education Service Area
Office

นิธิพรรณ มุสิกอุปถัมภ์¹ วีระ วงศ์สรรค์² และชนาดล สมบูรณ์³
Nitiphan Musikaupatham, Weera Wongsan and Tanadol Somboon

Received: May 11, 2022

Revised: May 30, 2022

Accepted: May 31, 2022

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์
สร้างสรรค์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้นาฏยประดิษฐ์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอน
ปลายให้เป็นไปตามเกณฑ์ร้อยละ 80 2) หาความก้าวหน้าทางการเรียนเรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์
โดยใช้นาฏยประดิษฐ์สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ระหว่าง
การจัดการเรียนรู้แบบใช้นาฏยประดิษฐ์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ 4) เปรียบเทียบความพึงพอใจ
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์
ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบใช้นาฏยประดิษฐ์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เป็นการศึกษาแบบกึ่ง
ทดลอง กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย
จังหวัดสมุทรสงคราม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียน 60 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ชุดการสอน แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัด
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัย พบว่า 1)

¹⁻³ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี; Bangkokthonburi University

Corresponding author, e-mail: musikaupatham40@gmail.com, Tel. 088-9134131

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบใช้นาฏยประดิษฐ์รวมคิดเป็นร้อยละ 91.5 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ร้อยละ 80 2) ความก้าวหน้าทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้นาฏยประดิษฐ์ มีผลเท่ากับ 0.8338 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้มากกว่าร้อยละ 50 3) นักเรียนที่เรียน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้นาฏยประดิษฐ์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) นักเรียนที่เรียน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้นาฏยประดิษฐ์ มีความพึงพอใจมากกว่าวิธีการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, นาฏยประดิษฐ์, นาฏศิลป์

Abstract

The objectives of this research were 1) to develop learning achievements on Creative Dramatic Arts by learning management using Choreography in Dance for senior high school students to meet the 80 percent criteria; 2) to seek progress in learning on Creative Dramatic Arts using Choreography in Dance for Senior High School Students; 3) comparison of learning achievement of senior high school students on Creative Dramatic Arts between learning management using Choreography in Dance and conventional learning management; 4) comparison of satisfaction of senior high school students towards learning management on Creative Dramatic Arts between learning management using Choreography in Dance and conventional learning management. It was a quasi-experimental research. The research sample consisted of Mathayomsuksa 5 students at Ampawan Wittayalai School, Samut Songkhram Province, 2nd semester, academic year 2021, 2 classrooms of 60 students. The tools used in the research consisted of a teaching set, a learning management plan, achievement test and the student satisfaction assessment form. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation and t-test. The results of the research showed that 1) in terms of the development of learning achievement of senior high school students on Creative Dramatic Arts, after that learning management using Choreography in Dance accounted for 91.5 percent, which was 80 percent more effective than the specified criteria; 2) learning progress on Creative Dramatic Arts by learning management using Choreography in Dance was 0.8338, higher than the specified criteria by more than 50 percent; 3) students who studied

on Creative Dramatic Arts by learning management using Choreography in Dance had learning achievement that was significantly higher than the conventional learning management at the .01 level; and 4) students who studied on Creative Dramatic Arts by learning management using Choreography in Dance had a statistically significantly greater satisfaction than the conventional learning management method at the .01 level.

Keywords: Learning Achievement, Choreography in Dance, Dramatic Arts

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545 และพ.ศ.2553) มาตราที่ 22 การจัดการศึกษาที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ โดยจัดการเรียนรู้ตามมาตราที่ 24 ได้ระบุให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้ 1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ ได้อย่างสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกสาระการเรียนรู้ 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อและแหล่งเรียนรู้ 6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 รายวิชานาฏศิลป์เป็นหลักสูตรที่มีจุดประสงค์ที่จะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขีดความสามารถในการแข่งขันโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขได้บนพื้นฐานของความเป็นไทยและความเป็นสากล สาระนาฏศิลป์ แบ่งได้ 2 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน และมาตรฐานที่ ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและ

สากล ได้ระบุมาตรฐานและตัวชี้วัดที่สำคัญในการออกแบบการจัดการเรียนรู้รวมไปถึงการวัดและประเมินผลของผู้เรียนให้เกิดความสมบูรณ์ในการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัยเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์อย่างเป็นรูปธรรมจากแผนแม่บทและนโยบายแห่งรัฐที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมั่นว่าการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้รากฐานของชาติมีความมั่นคง ดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข ก้าวไปสู่การแข่งขันในภูมิภาคและโลกได้อย่างสง่างามและภาคภูมิ และความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรการศึกษาของชาติให้เป็นหลักสูตรที่สามารถสร้างและพัฒนาสมรรถนะที่สำคัญจำเป็นของผู้เรียน กระทรวงศึกษาธิการจึงอาศัยอำนาจแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 กำหนดให้ปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ในลักษณะหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-based Curriculum) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่มุ่งให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสมรรถนะหลักที่สำคัญต่อการใช้ชีวิตการทำงาน และการเรียนรู้ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพในโลกศตวรรษที่ 21 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

การสร้างสรรคผลงานนาฏศิลป์ เป็นความสามารถด้านหนึ่งที่ต้องทำหน้าที่ช่วยส่งเสริมนักเรียนให้เกิดการพัฒนาตามศักยภาพของแต่ละคน โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคมตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ประกอบด้วย 3 สาระ คือ สาระที่ 1 ทศศิลป์สาระที่ 2 ดนตรี และสาระที่ 3 นาฏศิลป์ ซึ่งสาระนาฏศิลป์มุ่งเน้นให้ผู้เรียน มีความรู้ ความเข้าใจ องค์ประกอบนาฏศิลป์ การแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์ วิเคราะห์วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึกความคิดอย่างอิสระ สร้างสรรค์ การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ ประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาสากล

นาฏยประดิษฐ์ คือ การคิด การออกแบบ และการสร้างสรรค์ แนวคิด รูปแบบ กลวิธีของนาฏศิลป์ชุดหนึ่งแสดงโดยผู้แสดงคนเดียวหรือหลายคน ทั้งนี้รวมถึงการปรับปรุงผลงานในอดีต นาฏยประดิษฐ์จึงเป็นการทำงานที่ครอบคลุม ปรัชญา เนื้อหา ความหมาย ท่ารำ ท่าเต้น การแปรแถว การตั้งซุ่ม การแสดงเดี่ยว การแสดงหมู่ การกำหนดดนตรี ออกแบบเพลง เครื่องแต่งกายฉาก และส่วนประกอบอื่น ๆ ที่สำคัญในการแสดงทำให้นาฏศิลป์ชุดหนึ่ง ๆ สมบูรณ์ตามที่ตั้งใจไว้ (สุรพล วิรุฬห์รักษ์, 2547) นาฏยประดิษฐ์มาจากคำว่า Choreograph ในภาษาละตินจากคำว่า “Chorea” เป็นคำที่ปรากฏในภาษาละตินซึ่ง หมายถึงการประดิษฐ์ท่าทาง Choreograph จึงหมายถึง การจัดการทางสรีระร่างกายให้เกิดเป็นระบำโดยกระบวนการเรียงร้อยท่าทางอย่างเป็น

ระบบโดยมีเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ชัดเจนซึ่งมีปราชญ์ทางศิลปะการแสดงได้ใช้คำเป็นภาษาไทยว่า “นาฏยประดิษฐ์” (พิรพงศ์ เสนโสภา, 2546 อ้างถึงในนิพนธ์ณ มุสิกอุปถัมภ์, 2561) สรุปได้ว่า นาฏยประดิษฐ์เป็นกระบวนการทางความคิดอย่างหนึ่งที่นาฏยศิลปินใช้เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดหรือสร้างสรรค์งานการแสดงขึ้นใหม่ มีขั้นตอนการวางแผน การออกแบบองค์ประกอบของการแสดงการฝึกซ้อม การขัดเกลา เป็นต้น “ความคิดสร้างสรรค์” ที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้เชิงพฤติกรรมผ่านรูปแบบนาฏยประดิษฐ์ ส่งผลให้เกิดสมรรถนะสำคัญกับผู้เรียน โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะด้านการคิดขั้นสูงและการเรียนรู้

จากความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่ต้องส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์ งานนาฏศิลป์ ผู้วิจัยจึงจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขึ้น เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยใช้นาฏยประดิษฐ์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะด้านการคิดขั้นสูงและเกิดการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายและสร้างสรรค์ผลงานอย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานที่ ศ.3.1 และมาตรฐานที่ ศ.3.2 โดยเฉพาะด้านความคิดสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาผลงานทางด้านนาฏศิลป์ ใช้เป็นแนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน โดยใช้ชุดการสอน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์เข้ามาใช้ทดลองกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อศึกษาผลของกระบวนการทดลองและนำไปปรับใช้จริงในสถานศึกษา โดยผู้เรียนจะเกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดทักษะที่หลากหลายและสามารถออกแบบสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์ได้อย่างมีคุณภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้นาฏยประดิษฐ์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายให้เป็นไปตามเกณฑ์ร้อยละ 80
2. เพื่อหาความก้าวหน้าทางการเรียนเรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยใช้นาฏยประดิษฐ์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เรื่องนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบใช้นาฏยประดิษฐ์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
4. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบใช้นาฏยประดิษฐ์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยรูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เรียนรายวิชานาฏศิลป์

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 20 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยใช้กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม มีการวัดผลการทดลองก่อนและหลัง (Pretest-posttest) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โรงเรียนทั้งหมดจำนวน 20 โรงเรียน จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ด้วยวิธีจับฉลากมา 1 โรงเรียนได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย อำเภอมอรวร จังหวัดสมุทรสงคราม มีนักเรียน จำนวน 4 ห้องเรียน นักเรียนทั้งหมด 140 คน และจัดนักเรียนทุกห้องแบบคละกัน

ขั้นตอนที่ 2 สุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับฉลากจากห้องเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 2 ห้องเรียน โดยห้องที่ 1 เป็นห้องทดลองสอน ใช้การทดลองจัดการเรียนรู้โดยใช้นาฏยประดิษฐ์ ในการสร้างสรรค์การแสดง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 จำนวน 30 คน และห้องที่ 2 เป็นห้องควบคุม ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยวิธีแบบปกติ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยประกอบด้วย

1. ชุดการสอนรายวิชา นาฏศิลป์ เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์โดยใช้นาฏยประดิษฐ์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นำชุดการสอนเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) และนำมาตรวจสอบ (Index of Item Objectives Congruence: IOC) ได้ค่า IOC ทุกข้ออยู่ระหว่าง 0.56-1.00

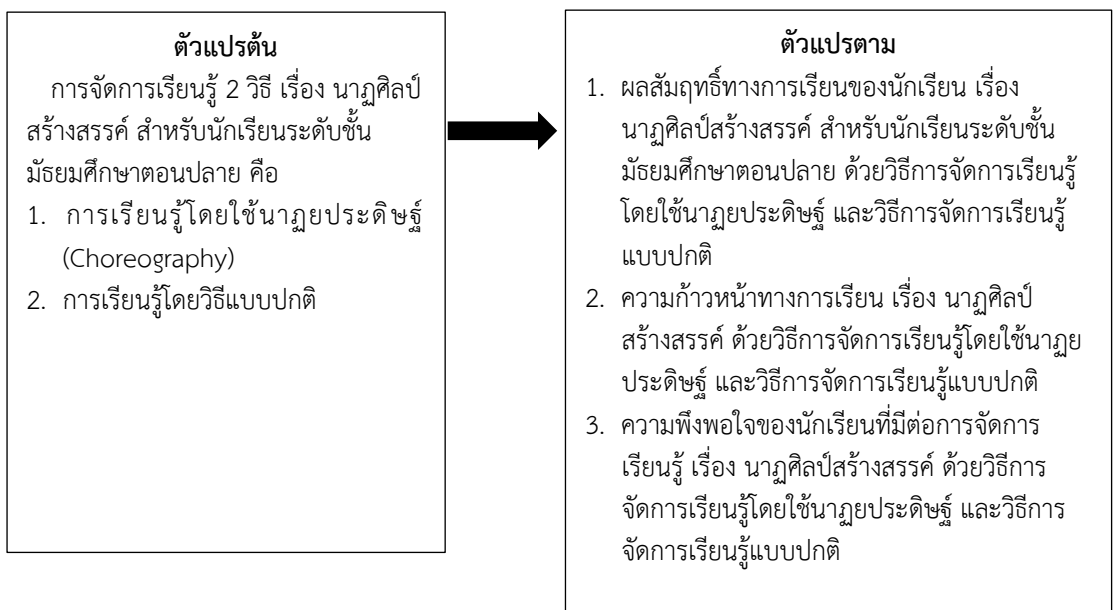
2) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง กำหนดค่าดัชนีความสอดคล้องมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด เนื้อหา และกิจกรรมการเรียนรู้ (IOC) ที่มีค่ามากกว่าเท่ากับ 0.56 ถือว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.56 ถึง 1.00

3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกับตัวชี้วัดความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความถูกต้องเหมาะสมของคำถามและตัวเลือกตอบ เพื่อปรับปรุงแก้ไข หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับตัวชี้วัด (IOC) โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.56 ขึ้นไป โดยกำหนดเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าระหว่าง 0.56-1.00 จากนั้นนำกระดาษคำตอบที่นักเรียนตอบแล้วมาตรวจให้คะแนน เพื่อวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) จากนั้นคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.20-0.80 นำกระดาษคำตอบที่นักเรียนตอบแล้วมาตรวจให้คะแนนเพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าระหว่าง 0.20-1.00 และคัดเลือกข้อสอบจำนวน 40 ข้อ แบ่งเป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และข้อสอบแบบอัตนัยจำนวน 10 ข้อ เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ใช้สูตร (KR-20) ของ Kuder Richardson-20 เพื่อหาแบบทดสอบทั้งฉบับโดยนำ

แบบทดสอบไปทดสอบกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try Out) ที่เคยเรียนเนื้อหาเรื่องนี้มาแล้ว พบว่าแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น (KR-20) เท่ากับ 0.737

4) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ที่มีเกณฑ์ระหว่าง 0.56-1.00 เป็นค่าดัชนีความสอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด จากนั้นนำแบบสอบถามความพึงพอใจมาปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญนำแบบสอบถามไปใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (กลุ่มทดลอง) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจโดยหาค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยวิธีการของครอนบาค (Cronbach, L. J., 1970) พบว่าค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .862

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test แบบ Independent) ค่าดัชนีประสิทธิผลและความก้าวหน้าทางการเรียน

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้นาฏยประดิษฐ์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายให้เป็นไปตามเกณฑ์ร้อยละ 80 พบว่า ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้นาฏยประดิษฐ์ มีดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าร้อยละของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนคะแนนระหว่างการทำทดลองโดยใช้ชุดการสอน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยใช้นาฏยประดิษฐ์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

คะแนน	ร้อยละ
ร้อยละของคะแนนรวมก่อนเรียน	48.83
ร้อยละของคะแนนรวมระหว่างการทำทดลอง ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ นาฏยประดิษฐ์	87.5
ร้อยละของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ นาฏยประดิษฐ์	91.5

จากตารางที่ 1 พบว่า การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยใช้นาฏยประดิษฐ์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย คะแนนระหว่างการทำทดลองโดยใช้ชุดการสอน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยใช้นาฏยประดิษฐ์ โดยรวมคิดเป็นร้อยละ 87.5 คะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้ชุดการสอน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยใช้นาฏยประดิษฐ์ โดยรวมคิดเป็นร้อยละ 91.5 ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยใช้นาฏยประดิษฐ์สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80 ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. การหาความก้าวหน้าทางการเรียนเรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยใช้นาฏยประดิษฐ์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลและความก้าวหน้าทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์โดยใช้นาฏยประดิษฐ์ สำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงค่าดัชนีประสิทธิผลและความก้าวหน้าทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์โดยใช้นาฏยประดิษฐ์ สำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

n	Pretest ก่อนเรียน	ผลรวมของคะแนนทดสอบ		ค่าดัชนี ประสิทธิผล และ ความก้าวหน้า ทางการเรียน (E.I.)	ร้อยละ
		ระหว่างเรียน	หลังเรียน		
30	48.833	87.5	91.5	0.8338	83.38

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลและความก้าวหน้าทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยใช้นาฏยประดิษฐ์สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (E.I.) เท่ากับ 0.8338 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าชุดการสอน

เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์โดยใช้นาฏยประดิษฐ์สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถพัฒนาความก้าวหน้าทางการเรียน ได้ร้อยละ 83.38

3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เรื่องนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบใช้นาฏยประดิษฐ์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบใช้นาฏยประดิษฐ์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการจัดการเรียนรู้ เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยใช้นาฏยประดิษฐ์กับวิธีการศึกษาด้วยวิธีการเรียนแบบปกติ

คะแนน	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	Sig.
การจัดการเรียนรู้ โดยใช้นาฏยประดิษฐ์	30	18.3	1.317	18.662**	0.000
การเรียนรู้แบบปกติ	30	11.83	1.367		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้นาฏยประดิษฐ์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ศึกษาด้วยวิธีการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบใช้นาฏยประดิษฐ์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ พบว่า ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบใช้นาฏยประดิษฐ์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงผลการเรียนเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อวิธีการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยใช้นาฏยประดิษฐ์กับวิธีการศึกษาด้วยวิธีการเรียนแบบปกติ

ความพึงพอใจ	การเรียนรู้ โดยใช้นาฏยประดิษฐ์		การเรียนรู้ แบบปกติ		t-test	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้	4.67	0.47	3.93	0.71	8.10**	0.000
ด้านการเรียนการสอน	4.69	0.46	4.09	0.71	7.75**	0.000
ด้านสื่อ/นวัตกรรมการสอน	4.67	0.47	4.18	0.74	6.12**	0.000

ความพึงพอใจ	การเรียนรู้ โดยใช้นาฏยประดิษฐ์		การเรียนรู้ แบบปกติ		t-test	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.8	0.40	4.11	0.79	8.48**	0.000
รวมเฉลี่ย	4.71	0.45	4.09	0.74	15.11**	0.000

**มีนัยสำคัญระดับทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้นาฏยประดิษฐ์ มีความพึงพอใจมากกว่าวิธีการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้องค์ความรู้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้นาฏยประดิษฐ์ มีความพึงพอใจโดยรวมมากกว่านักเรียนที่ได้เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน

อภิปรายผลการวิจัย

1. การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ ด้วยการจัดการเรียนรู้ โดยใช้นาฏยประดิษฐ์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า คะแนนระหว่างการทดลองโดยใช้ชุดการสอน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยใช้นาฏยประดิษฐ์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโดยรวมคิดเป็นร้อยละ 87.5 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้ชุดการสอน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยใช้นาฏยประดิษฐ์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยรวมคิดเป็นร้อยละ 91.5 ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยใช้นาฏยประดิษฐ์สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80 ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของระวีวรรณ สุขสงวน (2560) พบว่า ชุดการสอน (นาฏศิลป์) มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.67/81.32 ค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.65 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้ชุดการสอน (นาฏศิลป์) อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑาธิป จันทพงษ์พิวัฒน์ (2558) พบว่า ชุดการสอนวิชา ศ 23101 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.40/88.60 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดการสอนวิชา ศ 23101 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ความก้าวหน้าทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ ด้วยการจัดการเรียนรู้ โดยใช้นาฏยประดิษฐ์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดการสอน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยใช้นาฏยประดิษฐ์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีประสิทธิผลเท่ากับ 0.8338 (E.I.) ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าชุดการ

สอน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยใช้นาฏยประดิษฐ์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถใช้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 83.38 จากนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 30 คน โดยการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 48.833 และได้คะแนนค่าเฉลี่ยร้อยละ E_1 / E_2 คือ 87.50/91.50 สอดคล้องกับงานวิจัยของคันสนีย์ อินทรสันติ (2557) พบว่า ชุดการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.21/87.06 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ดัชนีประสิทธิผลของชุดการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) มีค่าเท่ากับ 0.64 ซึ่งแสดงว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) มีความก้าวหน้าทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 64.80 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรพล วิรุฬห์รักษ์ (2547) ได้กล่าวว่า นาฏยประดิษฐ์ หมายถึง การคิด การออกแบบ และการสร้างสรรค์ แนวคิด รูปแบบกลวิธีของนาฏศิลป์ชุดหนึ่ง ที่แสดงโดยผู้แสดงคนเดียวหรือหลายคน ทั้งนี้รวมถึงการปรับปรุงผลงานในอดีต นาฏยประดิษฐ์จึงเป็นการทำงานที่ครอบคลุมปรัชญา เนื้อหา ความหมาย ท่ารำ ท่าเต้น การแปรแถว การตั้งซุ่ม การแสดงเดี่ยว การแสดงหมู่ การกำหนดดนตรี เพลง เครื่องแต่งกาย ฉาก และส่วนประกอบอื่น ๆ ที่สำคัญในการทำให้นาฏศิลป์สมบูรณ์ตามที่ตั้งใจไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Maggi Sietsma (2015 อ้างถึงในนิธิพรณ มุสิกอุบลัมภ์, 2561) กล่าวว่า ศิลปินที่ยึดการปฏิบัติของพวกเขามีแนวโน้มที่จะมองถึงการออกแบบเป็นเป้าหมายสูงสุดของพวกเขา, ศิลปะการแสดงไม่ว่าจะเป็นการเต้นรำในโรงละครหรือการแสดงดนตรี หมายถึง การปฏิบัติทางศิลปะซึ่งเป็นการวิจัยในอีกด้านหนึ่งเมื่อวิเคราะห์การเชื่อมต่อระหว่างการรับรู้และการกระทำผ่านประสบการณ์และความรู้ ความเข้าใจ อาจเป็นความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่าง ๆ และทั้งหมดระหว่างรูปแบบและเนื้อหาระหว่างเหตุการณ์และวัตถุระหว่างพื้นที่และเวลาซึ่งทำให้การปฏิบัติทางศิลปะเป็นการวิจัยที่โดดเด่นเป็นการปฏิบัติระหว่างนักวิจัย/กับศิลปิน

3. ผลการเปรียบเทียบนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ โดยใช้นาฏยประดิษฐ์ กับวิธีการการเรียนรู้แบบปกติ พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างการจัดการเรียนรู้ เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์โดยใช้นาฏยประดิษฐ์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.3 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.317 สำหรับนักเรียนที่ได้ศึกษาด้วยวิธีการเรียนรู้แบบปกติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.83 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.366 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ โดยใช้นาฏยประดิษฐ์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ โดยวิธีการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของทิพยา เอี่ยมอ่า (2550) พบว่า ชุดการสอนกลุ่มสาระศิลปะ สาระนาฏศิลป์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.76/86.59 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดดัชนีประสิทธิผลของชุดการสอน กลุ่มสาระศิลปะ สาระนาฏศิลป์ มีค่าเท่ากับ 0.5785 ซึ่งแสดงว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอน กลุ่มสาระศิลปะ สาระนาฏศิลป์ มีความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 57.85

และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดการสอนกลุ่มสาระศิลปะ สาระนาฏศิลป์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. จากผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ โดยใช้นาฏยประดิษฐ์กับวิธีการเรียนแบบปกติ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนรายวิชานาฏศิลป์ เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยใช้นาฏยประดิษฐ์ มีความพึงพอใจโดยรวมมากกว่านักเรียนที่ได้เรียนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้โดยใช้นาฏยประดิษฐ์มีความพึงพอใจ โดยรวมมากกว่านักเรียนที่ได้เรียนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้านนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์โดยใช้นาฏยประดิษฐ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อ/นวัตกรรมการสอน และด้านประโยชน์ที่ได้รับ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบปกติ มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของจิรพร ธิหร่า (2559) พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนนาฏศิลป์ที่สร้างขึ้นมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ โดยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนร้อยละ 96.46 นักเรียนพึงพอใจบทเรียนในชุดสอนนาฏศิลป์ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสวภา เวชสุรกัษ (2547) กล่าวว่า กระบวนการสร้างสรรค์ที่นาฏยศิลป์ทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางนาฏศิลป์ คือ นาฏยประดิษฐ์ (Choreography) ที่นักนาฏยศิลป์สร้างสรรค์ความแปลกใหม่ ให้เกิดขึ้นในนาฏยจาริตของตน จนเมื่อผลงานใหม่นั้นงดงามเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปและรักษาสืบทอดไว้

องค์ความรู้ใหม่

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยใช้นาฏยประดิษฐ์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม สามารถสรุปองค์ความรู้ใหม่ ดังนี้

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่เกิดจากการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยใช้ นาฏยประดิษฐ์

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. โรงเรียนควรกระบวนการบริหารจัดการเรียนรู้ เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยใช้นาฏยประดิษฐ์ ไปใช้จัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อศึกษาและพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ และสร้างสรรค์ โดยผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานได้ด้วยตนเอง

2. โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน โดยจัดอบรมให้ความรู้กับครูผู้สอน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. จากผลการศึกษา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยใช้นาฏยประดิษฐ์ มีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น ดังนั้นครูผู้สอนควรเน้นการพัฒนากระบวนการคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ นักเรียนจะเกิดองค์ความรู้เกิดทักษะและความชำนาญ ส่งผลให้การพัฒนาศิลปะการเรียนรู้ของผู้เรียนมีประสิทธิภาพสูงสุด เหมาะนำไปใช้ในการสอนรายวิชานาฏศิลป์ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. จากผลการศึกษา พบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยใช้นาฏยประดิษฐ์ ผลโดยรวมมากที่สุด ดังนั้นครูผู้สอนควรจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของการใช้กระบวนการจัดการทางความคิดขั้นสูงให้เป็นระบบซึ่งผู้เรียนสามารถนำวิธีการเรียนรู้ที่ได้ศึกษานำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้มากยิ่งขึ้น

3. จากผลการศึกษา พบว่า ผู้เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์โดยใช้นาฏยประดิษฐ์ เกิดองค์ความรู้คือผู้เรียนเกิดการสร้างความรู้ด้วยตนเองเชิงปัญญาเกิดทักษะที่หลากหลายและสามารถออกแบบสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์ได้อย่างมีคุณภาพสามารถกำหนดหรือสร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเองได้ มีขั้นตอนการวางแผนออกแบบสร้างสรรค์การแสดง ได้แก่ การเขียนเค้าโครงร่างเพื่อออกแบบการแสดง ออกแบบลักษณะรูปแบบการแปรแถว ออกแบบท่าทางประกอบตามหมวดหมู่ ออกแบบลักษณะการเคลื่อนไหวตามทิศทาง การกำหนดแนวคิดหรือออกแบบการใช้แสงสีเพื่อสะท้อนถึงอารมณ์ ออกแบบฉากประกอบการแสดงและออกแบบเครื่องแต่งกาย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์เกษตรแห่งประเทศไทย.
- จิรพรรณ ยี่หระ. (2559). *รายงานการพัฒนาชุดการสอน วิชานาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. (อัครา).

- จุฑาธิป จันทพงษ์พิวัฒน์. (2558). รายงานการพัฒนาชุดการสอนวิชา ศ 23101 (นาฏศิลป์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลวัดสตูลสัตยาราม จังหวัดสตูล. (อึดสำเนา).
- ทิพยา เอี่ยมอ่ำ. (2550). การพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. (อึดสำเนา).
- นิธิพรรณ มุสิกอุปถัมภ์. (2561). ลวงฟ้าพญาแฉน. (ปริญญานิพนธ์ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์). คณะศิลปกรรมศาสตร์: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คันสนีย์ อินทรสมบัติ. (2557). รายงานการพัฒนาชุดการสอน วิชา ศ 22101 (นาฏศิลป์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลบางแพ จังหวัดราชบุรี. (อึดสำเนา).
- สวภา เวชสุรักษ์. (2547). หลักนาฏยประดิษฐ์ท่านผู้หญิงแผ้ว สนิทวงศ์เสนี. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย). คณะศิลปกรรมศาสตร์: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่3) พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุรพล วิรุฬห์รักษ์. (2547). หลักการแสดงนาฏศิลป์ปริทรรศน์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Cronbach, L. J. (1970). *Essential of Psychological testing*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.

